

Úrkúti ōskarszt

2016. október 05. 13:23

A Bakony páratlan földtani csodája

Ajkától 10 km-re, a Déli-Bakony lankáin fekvő Úrkút határában páratlan geológiai csodát láthatunk, hazánk egyik leglátványosabb földtani értékét, a Csárda-hegyi ōskarsztot. A világon egyedülálló képződmény sziklatatlanában, a mangánérc kitermelésével feltárultak a jura kori, 100 millió éves eredeti formák, ōskarszt sziklafalak. Izgalmas tanōsvényen, dzsungelszerû, párás erdōben lépcsōkōn ereszkedhetünk le a gödör aljára és a peremén sétálva meg is kerülhetjük azt. Az úrkúti ōskarszt látogatása

Az **Úrkút** keleti szélén magasodó **Csárda-hegy** oldalában 1917-ben, szén után kutatva fedezték fel az ország legnagyobb **mangánérc** készletét, melyet 1918-tól egyre nagyobb ütemben bányásztak. Az 1920-as évek volt az úrkúti mangánbánya fénykora, az érc kitermelésével végül 1951 óta országosan védett a terület. Kézi, külszíni fejtéssel termelték le a mangánércet, és fokozatosan, eredeti állapotának megfelelően került napvilágra a 100 millió éves ōskarszt. A rózsaszínes, tömött, jurakori mészkōben tengeri állatok mészvázás maradványai is előkerültek.

2013 óta 6 állomásból álló **tanōsvény** segíti az ōskarszt felfedezését. A **Csárda-hegyi tanōsvény** hossza mintegy egy kilométer, a két szintből álló, hatalmas katlanba hosszú, korláttal ellátott **falépcsōsor** vezet, emellett a tanōsvény a töbör peremén haladva kerüli körbe az ōskarsztot.

A falu szélsō házai mellett nyíló kapun besétálva pár méter után elérjük a tanōsvény térképes **indító állomását**. Tovább sétálva már ízeltőt kaphatunk a bizarr sziklavilágról, balra hatalmas, vörös sziklák mellett jutunk ki egy pihenōpadokkal ellátott, idilli fekvésû tisztásra. Innen balra ágazik el a gödör szélén futó **tanōsvény** ága, jobbra pedig a szakadékba vezető falépcsōt érjük el. A 3. állomás mellōl indul a hosszú, kanyargós falépcsōsor a gödör aljába. A sziklafalhoz épített **lépcsōrōl** testközelből figyelhetjük meg az ōskarszt jellegzetes, a jurakori kōzeteken kivált vasas-oxidos rétegtōl vöröses színét. A rekultivált bányaterületet mára már szinte teljesen visszahódította a természet.

A töbörök alján, a sajátos mikroklímának köszönhetōen, jó pár fokkal hūvōsebb van, ez különōsen kánikulában teszi kellemessé a látogatást. Mohák, páfrányok népesítik be a sziklafalak alját, rengeteg védett növényfaj kedveli ezt a nyirkos, hūvōs, árnyékos klímát. Egy újabb, rövidebb lépcsōsor vezet le a kis területû legalsō szintre, mely szinte alig lát napfényt, itt egy barlangot is láthatunk. Visszatérve a katlan szélére, bármilyen irányból megkerülhetjük a bányagōdröt. Még három állomás táblái várnak ránk, de a fō látnivaló, a néhol megnyíló sűrű növényzetből nyíló remek kilátás az ōskarszt sziklafalaira, a katlanba vezető lépcsōkre. A vékony kis csapás helyenként nehezen követhetō, nem túl sűrűek a jelzések, de ha tartjuk az irányt a szakadék széle mentén, nehezen tévedhetünk el.

A túra nem túl hosszú, de hamisítatlan erdei környezetben fekszik a karszt, nedves idōben csúszósak lehetnek a lépcsōsorok, ōsvények, alkalomhoz illō lábbelit válasszunk, egy profi, csúszásbiztos talppal, esetleg lélegzō, vízálló membránnal felszerelt, kényelmes **túrácipōben** garantáltan jól érezzük magunkat a látogatáskor. Egy **kis méretû hátizsákba** pedig be is férnek a nasik, innivalók, kellemes pihenōpadokat, asztalokat találunk a területen. Akkor se csüggedjünk, ha esős az idō, így talán még misztikusabb látvány az ōskarszt, és egy **esōkabáttal** felszerelve, gondot sem jelent a kirándulás.

A dzsungelszerû környezet, a bizarr sziklavilág, a sajátos mikroklíma, a szakadékba való leereszkedés páratlan élményt kínál, ráadásul egy óra alatt mindent alaposan fel tudunk fedezni, és az ōskarszt megközelítése is egyszerű, kocsival a bejárat előtt tudunk parkolni, és az **Országos Kéktúra** is itt vezet el.

2013-ban az **év földtani értékévé** választották a **Csárda-hegyi ōskarsztot**. **Gyakorlati tudnivalók**
Megközelítés:

Úrkútra Ajka felōl érkezve, a Rákóczi utcáról balra kanyarodunk a Mester utcára, majd az első utcán, Tüzér utca, jobbra fordulva érünk az ōskarszt bejáratához. De mehetünk a Mester utca utáni, Gubiczahegy utcán is.

Nyitva tartás, belépő: az ősokszat és a tanösvény szabadon látogatható reggeltől sötétedésig.

<http://kirandulastippek.hu/news/article/urkuti-oskarszt>